

NOTA DE FUNDAMENTARE

La proiectul de Ordin al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor privind măsurile de urgență pentru prevenirea introducerii în Republica Moldova a febrei aftoase prin transporturile de fân și paie provenite din țări sau din teritorii terțe

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de Ordin al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor privind măsurile de urgență pentru prevenirea introducerii în Republica Moldova a febrei aftoase prin transporturile de fân și paie provenite din țări sau din teritorii terțe este elaborat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Subdiviziunea: Direcția sănătatea și bunăstarea animalelor

Persoana responsabilă și datele de contact: Nicolae Malancea

Tel. 022 264 671, e-mail: nicolae.malancea@ansa.gov.md

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de Ordin al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor privind măsurile de urgență pentru prevenirea introducerii în Republica Moldova a febrei aftoase prin transporturile de fân și paie provenite din țări sau din teritorii terțe este elaborat în temeiul art.29 alin.(5) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară.

De, asemenea, proiectul prenotat vine întru executarea acțiunii nr.33, din Cap.12 al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În contextul evoluției epidemiologice regionale a febrei aftoase, boală virală extrem de contagioasă care afectează animalele biungulate care poate genera consecințe economice majore asupra sectorului zootehnic, se impune consolidarea măsurilor de prevenire a introducerii agentului patogen pe teritoriul Republicii Moldova. Riscul este amplificat de posibilitatea contaminării indirecte prin transporturile de fân și paie provenite din țări sau teritorii terțe, aceste produse putând constitui vectori pasivi pentru virusul febrei aftoase.

Cadrul normativ național existent reglementează în mod general cerințele sanitar-veterinare privind importul produselor de origine non animală și al subproduselor utilizate în sectorul zootehnic, însă nu conține măsuri specifice de urgență aplicabile transporturilor de fân și paie din țări terțe în contextul riscului de febră aftoasă, similare celor instituite la nivelul Uniunii Europene prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/575 a Comisiei din 6 aprilie 2022 privind măsuri de urgență pentru prevenirea introducerii în Uniune a febrei aftoase prin transporturile de fân și de paie provenite din țări sau din teritorii terțe. Această lacună normativă limitează capacitatea Agenției de a interveni rapid și proporțional în situații de risc epidemiologic crescut.

Necesitatea intervenției normative derivă din obligația armonizării legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul sănătății animalelor, precum și din necesitatea instituirii unor restricții clare privind introducerea, tranzitul și condițiile de

import al transporturilor de fân și paie, din zone afectate sau expuse focarelor de febră aftoasă. Lipsa unor prevederi exprese privind proveniența și certificarea acestor produse creează vulnerabilități în sistemul național de biosecuritate.

Totodată, având în vedere reapariția recentă a focarelor de febră aftoasă în spațiul european și în statele vecine, se constată necesitatea instituirii unui mecanism normativ care să permită aplicarea promptă a măsurilor preventive temporare, inclusiv suspendarea importurilor din anumite țări sau teritorii terțe și stabilirea condițiilor speciale de introducere pe teritoriul Republicii Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului de Ordin al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor constă în prevenirea introducerii și răspândirii febrei aftoase pe teritoriul Republicii Moldova prin transporturile de fân și paie provenite din țări sau teritorii terțe, prin instituirea unor măsuri sanitar-veterinare de urgență, proporționale cu nivelul de risc epidemiologic.

Proiectul urmărește transpunerea în legislația națională a prevederilor Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/575 a Comisiei, în vederea alinierii cadrului normativ național la acquis-ul Uniunii Europene în domeniul sănătății animalelor și al controlului importurilor din țări terțe.

Printre obiectivele specifice ale proiectului se regăsesc:

1. stabilirea listei țărilor și teritoriilor terțe din care este permisă introducerea transporturilor de fân și paie;
2. instituirea cerințelor privind proveniența, manipularea, depozitarea și transportul acestor produse, astfel încât să fie exclus riscul contaminării cu virusul febrei aftoase;
3. reglementarea condițiilor speciale pentru transporturile de paie destinate arderii industriale, inclusiv măsuri de sigilare, monitorizare și trasabilitate;
4. consolidarea competențelor Agenției în ceea ce privește controlul oficial la import, supravegherea și intervenția rapidă în situații de risc.

Prin aprobarea proiectului se urmărește menținerea unui nivel înalt de biosecuritate, protejarea efectivelor de animale receptive la boală, prevenirea pierderilor economice în sectorul zootehnic și asigurarea continuității schimburilor comerciale în condiții de siguranță sanitar-veterinară.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Nu este aplicabil

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

- ***Nu este aplicabil***

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul proiect transpune în totalitate Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/575 a Comisiei din 6 aprilie 2022 privind măsuri de urgență pentru prevenirea introducerii în Uniune a febrei aftoase prin transporturile de fân și de paie provenite din țări sau din teritorii terțe și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/2208

Gradul de compatibilitate a Regulamentului UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelul de concordanță elaborat conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Aprobarea măsurilor propuse este justificată de necesitatea asigurării unui nivel înalt de protecție sanitar-veterinară a teritoriului Republicii Moldova împotriva introducerii febrei aftoase, boală virală cu grad înalt de contagiozitate, care afectează bovinele, ovinele, caprinele, porcinele și alte specii receptive, generând consecințe economice majore asupra sectorului zootehnic și asupra comerțului cu animale și produse de origine animală.

Necesitatea aprobării proiectului derivă din faptul că transporturile de fân și paie provenite din țări sau teritorii terțe pot constitui o cale indirectă de introducere a virusului, în special în lipsa unor condiții uniforme privind proveniența, manipularea, depozitarea și transportul acestora. Materialele respective pot fi contaminate în zone afectate de boală și pot facilita transmiterea agentului patogen către efectivele de animale sensibile de pe teritoriul național.

Precum și necesitatea transunerii Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/575, în conformitate cu acțiunea nr.33 din Capitolul 12 al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Prin aceasta se asigură armonizarea cadrului normativ național cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul sănătății animalelor și al controlului importurilor din țări terțe.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a

inițiat consultările publice asupra elaborării proiectului de Ordin al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor privind măsurile de urgență pentru prevenirea introducerii în Republica Moldova a febrei aftoase prin transporturile de fân și paie provenite din țări sau din teritorii terțe , începând cu data de 5 noiembrie 2025. Astfel a fost plasat anunțul de inițiere privind elaborarea proiectului de ordin.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-de-ordin-al-agentiei-nationale-pentru/15441>

De asemenea proiectul urmează a fi supus avizării și consultării publice cu autoritățile publice, conform prevederilor art. 32 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, fiind plasat pe pagina web a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor www.ansa.gov.md la compartimentul Transparență/Proiecte supuse consultărilor publice.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție de către Direcția control intern și integritate din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Proiectul urmează a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, obiecțiile și propunerile au fost luate în considerare la definitivarea proiectului de ordin.

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect pune în aplicare prevederile art.29 alin.(5) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Sub aspect financiar și economic implementarea acestui proiect de Ordin se va efectua din bugetul de stat în limita mijloacelor alocate pentru măsurile de control și eradicare a bolilor la animale și nu necesită alocare de mijloace financiare suplimentare.

Director general

Radu MUSTEAȚA